

PRESUDA SUDA

od 7. veljače 1979.(*)

„Veterinari”

U predmetu 136/78,

povodom zahtjeva koji je, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, uputio Cour d'appel de Colmar (Žalbeni sud u Colmaru, Francuska) s ciljem da u sporu koji se vodi pred tim sudom između

MINISTÈRE PUBLIC

i

VINCENTA AUERA, sa stalnom adresom u Mulhouseu,

stranke u građanskom postupku:

L'ORDRE NATIONAL DES VÉTÉRINAIRES DE FRANCE

i

LE SYNDICAT NATIONAL DES VÉTÉRINAIRES,

pribavi prethodnu odluku o tumačenju članka 52. i 57. Ugovora o EEZ-u,

SUD,

u sastavu: H. Kutscher, predsjednik, J. Mertens de Wilmars i Mackenzie Stuart, predsjednici vijeća, A. M. Donner, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keefe, G. Bosco i A. Touffait, suci,

nezavisni odvjetnik: J.-P. Warner

tajnik: A. Van Houtte

donosi sljedeću

PRESUDU

- 1 Presudom od 9. svibnja 1978., koju je Sud zaprimio 14. lipnja 1978., Cour d'appel de Colmar (Žalbeni sud u Colmaru) na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u zatražio je od Suda da odluči o sljedećem prethodnom pitanju:

„Je li činjenica da se osobi, koja je pravo obavljanja veterinarske profesije dobila u jednoj državi članici Europske zajednice, a nakon tog događaja stekla državljanstvo druge države članice, zabranjuje da spomenutu profesiju obavlja u toj novoj državi ograničenje slobode poslovnog nastana uvedeno člankom 52. Rimskog ugovora a, što se tiče pristupa profesijama koje se obavljaju u svojstvu samozaposlene osobe, člankom 57. istog Ugovora?“.

- 2 Pitanje je postavljeno u okviru kaznenog progona, između ostalog, ilegalnog prakticiranja veterinarske medicine u Francuskoj.
- 3 Okrivljenik, izvorno austrijskog državljanstva, studirao je veterinarsku medicinu redom u Beču (Austriji), Lyonu i na Sveučilištu u Parmi gdje je 1. prosinca 1956. dobio diplomu doktora veterinarske medicine (*laurea in medicina veterinaria*), a 11. ožujka 1957. privremenu potvrdu o osposobljenosti za obavljanje veterinarske profesije, koju je izdala komisija osnovana pri tom istom sveučilištu;
- 4 Ta mu je potvrda izdana na temelju prijelaznih odredaba talijanskog zakona od 8. prosinca 1956. prema kojem će obavljanje veterinarske profesije, ubuduće, uz stjecanje diplome doktora veterinarske medicine, biti uvjetovano polaganjem državnog ispita, a da su međutim oni koji posjeduju diplomu stečenu prije stupanja na snagu zakona oslobođeni izlaska na taj ispit pod uvjetom da predoče privremenu potvrdu o ovlasti, koju izdaju komisije osnovane u tu namjenu, poglavito pri sveučilištima.
- 5 Nakon što je ostvarila poslovni nastan u Francuskoj i nakon što je 4. listopada 1961. stekla francusko državljanstvo naturalizacijom, dotična osoba u više navrata predavala je zahtjeve za korištenje pogodnostima odredaba francuskog dekreta br. 62-1481 od 27. studenoga 1962. „koji se odnosi na bavljenje medicinom i kirurgijom životinja od strane veterinarima koji su stekli ili im je vraćeno francusko državljanstvo“ (SL RF od 7. 12. 1962., str. 12014.).
- 6 Prema članku 1. stavku 1. tog dekreta, odlukom Ministarstva poljoprivrede bavljenje medicinom i kirurgijom životinja može se odobriti veterinarima koji su stekli ili im je vraćeno francusko državljanstvo, a koji ne posjeduju državnu diplomu doktora iz članka 340. Ruralnog zakonika.
- 7 Članak 1. stavak 2. istog dekreta predviđa da komisija koju sastavi ministar poljoprivrede istraži predočene dokaze te formulira mišljenje o strukovnoj osposobljenosti i čestitosti kandidata, a dekret u članku 3. predviđa da će se dozvola moći odobriti dotičnim osobama samo ako posjeduju, bilo nominalno navedene francuske diplome, bilo „diplomu veterinara izdanu u inozemstvu čiju je ekvivalentnost francuskoj diplomi priznala ispitna komisija utvrđena gore u članku 1.“.
- 8 Nadležna komisija procijenila je da ne može priznati da je u cilju obavljanja veterinarske profesije diploma koju je predočio okrivljenik ekvivalentna francuskoj diplomi te su njegovi uzastopni zahtjevi odbijeni, ali da se on svejedno bavio veterinarskom medicinom, što je dovelo do pokretanja postupka protiv njega.

- 9 Postavljenim se pitanjem u biti nastoji utvrditi je li, na temelju odredaba prava Zajednice u području slobode poslovnog nastana kakve su bile na snazi u trenutku činjenica koje su predmet optužbe o kojoj odlučuje nacionalni sud, dotična osoba imala pravo pozvati se u Francuskoj na prava na obavljanje veterinarske profesije koja je stekla u Italiji.
- 10 Situacija koju opisuje nacionalni sud je situacija državljanina države članice koji u njoj uistinu boravi, fizičke osobe koja se poziva na odredbe Ugovora iz područja slobode poslovnog nastana kako bi joj se odobrilo da u toj drugoj državi članici obavlja veterinarsku profesiju iako ne posjeduje diplome koje se u tu svrhu traže od nacionalnih državljana, nego posjeduje dokaze i diplome stečene u drugoj državi članici koja joj dopušta da tu profesiju obavlja u toj drugoj državi članici.
- 11 Također valja ukazati na činjenicu da to pitanje opisuje situaciju iz vremena kada članak 57. stavak 1. Ugovora, koji se odnosi na međusobno priznavanje diploma, svjedodžbi i ostalih dokaza, još nije ušao u primjenu kad je riječ o obavljanju veterinarske profesije.
- 12 Ta je materija otada regulirana Direktivom Vijeća 78/1026 od 18. prosinca 1978. o uzajamnom priznavanju diploma, svjedodžbi i drugih dokaza o formalnoj osposobljenosti u veterinarskoj medicini, uključujući mjere za olakšavanje učinkovite provedbe prava poslovnog nastana i slobode pružanja usluga (SL L 362, str. 1.), koju dopunjava Direktiva Vijeća 78/1027 od istoga datuma o usklađivanju odredaba utvrđenih zakonom i drugim propisima u pogledu djelatnosti veterinaru (SL L 362, str. 7.).
- 13 Prema članku 18. prve i članku 3. druge od tih direktiva, za poduzimanje mjera potrebnih za usklađivanje s direktivama države članice imaju rok od dvije godine od obavijesti koja im je o tome dana.
- 14 Dakle valja ispitati jesu li se i, prema potrebi, u kojoj mjeri sami državljani države članice poslovnog nastana mogli pozvati na odredbe članaka 52. do 57. Ugovora, u planiranom razdoblju, u situacijama kao što je ona prethodno opisana.
- 15 Te odredbe treba tumačiti uzimajući u obzir njihovo mjesto u Ugovoru u cjelini i ciljeve Ugovora.
- 16 Prema članku 3. Ugovora, aktivnosti Zajednice, u pogledu uspostave zajedničkog tržišta, između ostalog, uključuje ukidanje prepreka slobodi kretanja osoba i usluga.
- 17 Prema članku 7. Ugovora, u području primjene istoga zabranjena je svaka diskriminacija na temelju državljanstva.
- 18 Sloboda kretanja osoba ima za cilj doprinijeti uspostavi zajedničkog tržišta, na kojem državljani država članica imaju mogućnost obavljati svoje gospodarske djelatnosti ostvarujući poslovni nastan ili pružajući usluge svuda unutar državnog područja Zajednice.
- 19 Što se tiče slobode poslovnog nastana, ostvarenje tog cilja, ponajprije se provodi člankom 52. Ugovora koji s jedne strane određuje da se „ograničenja slobode poslovnog nastana državljana države članice na državnom području druge države članice postupno ukidaju tijekom prijelaznog razdoblja” a, s druge strane, da ta sloboda poslovnog nastana uključuje pristup djelatnostima koje se obavljaju u svojstvu samozaposlene osobe i

njihovo obavljanje „sukladno uvjetima koje pravo zemlje u kojoj se taj poslovni nastan ostvaruje utvrđuje za svoje državljane”.

- 20 Iako se člankom 52. nastoji osigurati pogodnost nacionalnog postupanja, s izravnim učinkom, po isteku prijelaznog razdoblja, članak 52. odnosi se – i može se odnositi – u svakoj državi članici samo na državljane drugih država članica, državljane države članice domaćina koji već po definiciji ulaze u područje opisanih pravila.
- 21 Međutim, iz odredaba članka 54 i 57. Ugovora proizlazi da sloboda poslovnog nastana nije u potpunosti osigurana samo primjenom pravila nacionalnog postupanja, jer ta primjena zadržava sve prepreke osim onih koje proizlaze iz neposjedovanja državljanstva države članice domaćina, a osobito one koje proizlaze iz razlike uvjeta kojima, u sklopu različitih nacionalnih zakonodavstava, podliježe stjecanje prikladne strukovne kvalifikacije.
- 22 S ciljem da se osigura sloboda poslovnog nastana, članak 54. Ugovora predviđa da Vijeće donese opći program za ukidanje ograničenja te slobode, a članak 57. predviđa da između ostalih mjera, Vijeće donese direktive kojima je cilj međusobno priznavanje diploma, svjedodžbi i ostalih dokaza.
- 23 Iz opće strukture, kako općih programa od 18. prosinca 1961. donesenih prilikom provedbe članka 54. i 63. Ugovora (SL 1962, str. 32. i 36.) tako i direktiva donesenih prilikom provedbe tih programa, proizlazi da se osobno područje primjene mjera u području ostvarenja slobode poslovnog nastana i usluga svaki put bez razlike određuje ovisno o državljanstvu dotičnih osoba.
- 24 Taj je koncept, osobito zato što se odnosi na učinke međusobnog priznavanja diploma, svjedodžbi i ostalih dokaza, usklađen s općim pravilom iz članka 7. Ugovora prema kojem je unutar područja njegove primjene zabranjena svaka diskriminacija na temelju državljanstva.
- 25 Nadalje, što se tiče obavljanja veterinarske profesije, ono je u potpunosti potvrđeno izjavom koja se odnosi na definiciju korisnika na koje se direktive odnose koja je ponovljena u zapisniku sjednice Vijeća tijekom koje su usvojene direktive o uzajamnom priznavanju diploma i usklađivanju zakonskih i drugih odredaba o djelatnostima veterinaru.
- 26 Naime, u toj se izjavi navodi da „Vijeće podsjeća da je dogovoreno da slobodu poslovnog nastana, osobito za one koji posjeduju diplome stečene u drugim zemljama Zajednice, treba u istim uvjetima osigurati za državljane drugih država članica i za državljane predmetne države članice, kao što je uostalom slučaj kod drugih direktiva”[neslužbeni prijevod].
- 27 Koliko iz teksta postavljenog pitanja toliko i iz uvodnih izjava odluke nacionalnog suda, proizlazi da taj nacionalni sud također želi utvrditi je li činjenica da je dotična osoba stekla francusko državljanstvo naturalizacijom, u razdoblju nakon razdoblja u kojem je dobila talijanske diplome i dokaze koje predočuje, takve naravi da može utjecati na odgovor na postavljeno pitanje.

- 28 Nijedna odredba Ugovora u njegovom području primjene ne dopušta da se drukčije postupaju prema državljanima države članice ovisno o razdoblju u kojem ili načinu na koji su stekli državljanstvo te države, ako u trenutku kad se pozivaju na pogodnost odredaba prava Zajednice posjeduju državljanstvo jedne od država članica i ako se, između ostalog, ispune drugi uvjeti za primjenu propisa na koje se pozivaju.
- 29 Stoga je, što se tiče ocjene prava državljanina neke države članice, kako prije tako i poslije razdoblja predviđenog gore navedenim direktivama, datum kad je stekao status državljanina države članice nevažan, ako takav status posjeduje u razdoblju u kojem se poziva na odredbe prava Zajednice čija je pogodnost povezana sa statusom državljanina države članice.
- 30 Iz gore navedenih razmatranja proizlazi da članak 52. Ugovora treba tumačiti na način da se, za razdoblje prije datuma do kojeg države članice moraju poduzeti mjere nužne za usklađivanje s direktivama Vijeća 78/1026 i 78/1027 od 18. prosinca 1978., državljani države članice mogu pozvati na tu odredbu u pogledu obavljanja veterinarske profesije u toj državi članici samo pod uvjetima predviđenim nacionalnim zakonodavstvom.
- 31 Taj odgovor ne dovodi u pitanje učinke gore navedenih direktiva od trenutka kada države članice moraju biti s njima usklađene.

Troškovi

- 32 Budući da se troškovi podnošenja očitovanja vlade Francuske Republike i Komisije Europskih zajednica, koje su Sudu podnijele pisana očitovanja, ne nadoknađuju.
- 33 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred nacionalnim sudom, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

kao odgovor na prethodno pitanje koje mu je uputio Cour d'appel de Colmar (Žalbeni sud u Colmaru) rješenjem od 9. svibnja 1978., odlučuje:

Članak 52. Ugovora treba tumačiti na način da se, za razdoblje prije datuma do kojeg države članice moraju poduzeti mjere nužne za usklađivanje s direktivama Vijeća 78/1026 i 78/1027 od 18. prosinca 1978., državljani države članice mogu pozvati na tu odredbu u pogledu obavljanja veterinarske profesije u toj državi članici samo pod uvjetima predviđenim nacionalnim zakonodavstvom.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg 7. veljače 1979.

[Potpisi]

* Jezik postupka: francuski